

30. Emléksorok Galateo Béla m. kir. államnyomdai tiszt nyomdászágának ötven éves jubileuma alkalmából. Budapest, 1902. évi november hó 30-ik napján. Nagy 8-rét, 8 l. Az ünnepelt arczképével. Buschmann F. könyvnyomdája, Budapesten.
31. Huszonöt Esztendő. A Tanay-jubileum hivatalos közlönye. Tréfás alkalmi lap; megjelent Tanay József művezetőnek a Pesti Könyvnyomda-részvénytársaság kebelében való működésének negyedszázados évfordulója alkalmából, a nyomda személyzete által a fővárosi vigadóban rendezett kedélyes estélyen, 1902. december 7-én. Felelős szerkesztő: Korrektor (*Morócz Jenő*). Kis 4-rét, 12 l. Az ünnepelt arczképével. Pesti Könyvnyomda r.-t. nyomása.
32. A Magyarországi Könyvnyomdászok és betüöntők szakegyesületének alapszabályai. — A belügyminister helybenhagyó záradéka 1902. október 19-ről van keltezve. 8-rét, 12 l. Budapest, 1902. Nyom. Krausz S. és T.
33. Kertész József könyvnyomdája 1863—1902. Budapest, V., Mária Valéria-utca 11. A cég negyvenéves fennállásának emlékeül. Kertész József cégalapító dombor nyomásu arczképével. Kis 4-rét. Az intézet nyomása.
-
-

Egyről-másról.

Egyet-mást a kínai sajtóról. Bármennyire is tartózkodó Kína sok tekintetben a nyugati civilizáció irányában általánosságban, egy irányban azonban mégis észlelhető a közeledés más államokhoz, sőt az egész világhoz és ez a sajtó ügye. Időszaki sajtója, mely hasonlított az ujsághoz, már a IX. században volt, de a hirlapok jelenlegi formája csak a XIX. század utolsó negyedében fogadtatott el és így a modern kínai ujságok csakis idegen behatás szüleményének tekinthetők, és a legtöbb kínai ujságvállalat idegen tőkével dolgozik. A lap kiadója és vezetője kínai, a szerkesztői is kínaiak, de európai műveltséggel. Nem nagy előnye a kínai sajtónak, hogy semmiféle sajtótörvény behatása alatt nem áll, mert e helyett a mandarinoknak joguk van a sajtót kényük-szedvük szerint bántani és munkájuk elé akadályt gördíteni. Ha pedig egy liberális lap bizonyos ideig „világosan“ fejezte ki magát, úgy közbelépnek a hatóságok, bezárják a nyomdát és a kiadót. De ezen a bajon segítenek a kínaiak és pedig úgy, hogy munkájukban ily módon ne zaklattassanak, a legtöbb kínai lapot európai cég neve alatt adják ki, s idegen ember

szerepel mint szerkesztő. A legöregebb lap Kinában a „Peking Journal“, melyet a Sung-dinasztia alapított (970–1336). Ez nem hivatalos lap a szó mai értelmében, csak a kormány engedelmével jelenik meg s közli a császári dekrétumokat és a kormány rendeleteit. A lapnak nem áll jogában a rendeletekhez megjegyzéseket fűzni, de ez különben nem is szükséges, hiszen a kormány eléggé megmagyarázza rendeleteit. A „Peking Journal“ naponta jelenik meg s előfizetői a magasabb osztályból kerülnek ki. Igen érdekes az, hogy a lap mozgatható fabetűkkel lesz nyomtatva és 10–12 oldalnyi keskeny, vékony, barna papírra nyomatják. Minden lap 10 hasázból áll, melyeket vörös vonallal választanak el egymástól. A legfontosabb kínai lap a „Schi-wu-schi-pao“ (Legujabb hírek), melyet hosszú, keskeny papírra nyomatnak, mert a kínai az egyik szót a másik *alá* írja, nem pedig egymás mellé, mint az európaiak. Minden példány 8 oldal. Az első oldalon – itt már utánozzák az angolokat – igen sok a hirdetés. A második oldalon élénk összevisszaságban császári rendeleteket, kinevezéseket és külföldi táviratokat találunk. Itt megemlítjük még azt is, hogy miután a kínaiaknak nincsen „távirati irodájuk“, így angol és japán lapokból „ollózzák“ a táviratokat, de a forrást mindig híven megnevezik.

Fejedelmi nyomdászok. A külföldi szaksajtó egyik organumában igen érdekes cikk jelent meg, mely bennünket, nyomdászokat, szerfelett érdekel. Szerző előadja, hogy szakmánkkal: a nyomdászattal foglalkoztak egy időben fejedelmek és királyok is. Hogy közöljünk is egynéhányat, első helyen említjük – írja az említett cikk – Radvivil herceget, a ki a nyomdászatot nemcsak hogy kedvelte, hanem maga is szenvedélyesen üzte azt és több apró művecske látott napvilágot az ő kezéből, azaz: „*kiszedte*“. XIV. Lajos már gyermekkorában tanult meg *szedni*. II. József császár lakosztályában volt egy kézisajtó minden hozzátartozókkal. III. Frigyes már 1843-ban oktatásban részesült a nyomdászatból. Az angolok jelenlegi királyáról, VII. Edvárdról, is érdekes adatokat jegyez fel ez a cikk. Ugyanis VII. Edvárdról, a ki szintén ért a nyomdászathoz, képeket készítettek, a mely képekben bemutatják olvasóiknak VII. Edvárdot kék zubbonyban, szedőszekevény előtt ábrázolva. Több fejedelmi személyiséget sorol fel még az említett cikk, körülbelül 30-at, a kiket mi, nyomdászok, egész bátran *szaktársaknak* nevezhetünk.

